

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 860/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bližšie nešpecifikovaným postupom a rozhodnutiami Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) bližšie nešpecifikovaným postupom a rozhodnutiami Generálnej prokuratúry

Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa opakovane domáhali konštatovania nezákonnosti povolenia vydaného v sťažnosti nešpecifikovaným stavebným úradom, ktorým sa susedom sťažovateľov umožnilo „*odstránenie starej stavby a následne začatie novostavby*“. V tejto súvislosti sa obrátili „*na Mestský úrad v Sečovciach, Okresný úrad Trebišov, Krajský úrad v Košiciach, Ministerstvo životného prostredia*“. Sťažovatelia podávali v tejto súvislosti aj trestné oznámenia „*na políciu, na prokuratúre v Trebišove*“, avšak „*podnety sťažovateľa neboli prijaté*“. Sťažovatelia sa obrátili aj na generálnu prokuratúru, keďže dostávali aj výhražné listy a výhražné telefonáty. Podľa sťažovateľov „*Polícia aj prokuratúra ostali nečinné*“, pričom „*všetko sa dialo s tichým súhlasom Generálnej prokuratúry*“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovatelia namietajú skutočnosť, že voči nim došlo k spáchaniu trestného činu „*násilia proti skupine obyvateľov*“, pričom však „*polícia aj s prokuratúrou pozmenili obsahy výpovedí zmenili trestný čin pána [REDAKOVANÉ] na priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a to tým, že pozmenili výpovede*“. Sťažovatelia tiež namietajú, že „*od polície v Sečovciach žiadal sťažovateľ v 1. rade výpovede, ktoré polícia odmietla vydať z dôvodu, že tieto sú určené pre ich vnútornú potrebu*“.

V závere svojej sťažnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených základných práv sťažovateľov nešpecifikovaným postupom a rozhodnutiami generálnej prokuratúry a ministerstva vnútra, nariadil namietaným orgánom, aby „*v právnej veci sťažovateľov opätovne konali*“, a uplatnili si tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu.

Uvedené platí osobitne v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ovládané dispozičnou zásadou, ktorá prenáša procesnú zodpovednosť za podobu, v akej sa mu poskytne ústavno-súdna ochrana, na sťažovateľa. Práve sťažovateľ je povinný predložiť ústavnému súdu formálne vybavený návrh na začatie konania (sťažnosť), na základe ktorého bude ústavný súd pri predbežnom prerokovaní schopný utvoriť si úsudok o (ne)splnení procesných podmienok pre ďalšie konanie o sťažnosti.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Uplatňovanie citovaného ustanovenia osobitnej časti zákona o ústavnom súde je úzko previazané so zásadou viazanosti ústavného súdu návrhom na začatie konanie. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Judikovaný názor sa nepochybné vzťahuje aj na postup alebo rozhodnutie, ktorý rešpektujúc § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde sťažovateľ ako vadný identifikuje spôsobom pre ústavný súd záväzným. Inak povedané, z petitu sťažnosti musí ústavný súd jednoznačným a nezameniteľným spôsobom rozpoznať, aký verejnomocenský zásah má podrobiť ústavnosúdnemu prieskumu.

V petite, ale aj v odôvodnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovatelia namietajú postup a rozhodnutia generálnej prokuratúry a ministerstva spravodlivosti. Namietaný postup alebo rozhodnutia však nie sú v petite sťažnosti ani v jej odôvodnení žiadnym spôsobom konkretizované. Sťažnosť, ako aj celé jej odôvodnenie navyše pôsobí

zmätočne a nezrozumiteľne, v dôsledku čoho bolo pre ústavný súd problematické jednoznačne ustáliť predmet námietok.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatok zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúci z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje zákon o ústavnom súde, a síce spoľahlivú a nezameniteľnú identifikáciu zásahu, ktorý sťažovatelia vnímajú ako porušujúci ich základné práva, ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016